

6. Politika. Jog és társadalom. 7. Művészet. 8. Neveléstudomány. Sport.
9. Természettudományok, orvostudomány, technika.

A könyvismertetések rövidck, de igen jellemzőek. Általában az egész kiadvány olyan szerencsés kézzel van szerkesztve, hogy nagy hézagot töltenének be megfelelő magyar kiadásban is. Szeretnénk, ha GRAGGER emléke továbbra is biztatást és erőt kölcsönözne annak, aki félbeszakadt munkáit folytatni fogja.

DR. NYIREŐ ISTVÁN.

Az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum és Iskola könyvtárának címjegyzéke. 1913—1925. évi gyarapodás. Szerkesztette dr. Szőnyi László. Budapest, 1926. (XIV+366 l.)

Jogos érdeklődéssel vehetjük kézbe ezt a kötetet, hogy iparművészeti könyvtárunk, mely kötetszámát tekintve ugyan a kisebb magyar könyvtárak közé tartozik, de az utoljára 1913-ban megjelent összefoglaló nagy címtárának tanúsága szerint mintaszerű kerekdedséggel és áttekinthetőséggel gyűjti szakirodalmának anyagát, hogyan tudott fejlődni az utóbbi gondteljes évtizedben és beszerzéseiben lépést tarthatott-e a külföldi iparművészeti kiadványoknak ma hatványozott mértékben növekvő tömegével. A tekintélyes kötet azonban tanujele annak, hogy ha szerényen is, de tudott! Az utolsó 12 év, mely bizonyára a legnehezebb volt a könyvtár életének ötvenkét évében, mégsem mult el eredmény nélkül, mert habár rendes évi javadalma 7000 aranykoronáról 4307, majd 933, végül 1924-ben 86 aranykoronára csökkent, s csak az elmúlt évben emelkedett újra 1638 aranykoronára, tehát a háborúelőtti javadalom egyötödénél alig többre, a könyvtár állománya minden lehető eszköz felhasználásával több mint 25%-os gyarapodást ért el ezalatt. Ezt az eredményt még sokkal jobban méltányolhatjuk, ha arra a nagy állandó megterhelésre gondolunk, melyet a könyvtárra a sorozatos kiadványok és folyóiratok elsősorban megkövetel és megszakítás nélküli beszerzése ró, mely önző módon mindig felemészti a javadalom legnagyobb részét.

A könyvtár mai állománya 5882 mű 10.994 kötetben, továbbá 35.290 műlap, 3991 fényképnegatíva és 1496 diapozitíva.

A címjegyzék beosztásában az az alapelv érvényesült, hogy a szakirodalomban teljesen tájékozatlan olvasó is minden aprólékos részletkérdésre megkapja benne az azonnali útmutatást. Természetesen ehhez csak a könyvtár anyagának szűkebb korlátai adhatták meg annak a lehetőségét, hogy az utalásokat bőven véve, a gyarapodás 1346 műve (2255 kötetben) 366 oldalon kerüljön ismertetésre. A nagy könyvtárak bibliografusai, de

méginkább használói irigy szemmel nézhetik ezt a célszerű kényelmet, amit annál kevésbbé tudnak utánozni, mert ilyképen a Magyar Nemzeti Múzeum Orsz. Könyvtárának címjegyzéke közel csekély kétszáz ezer oldal, azaz kb. 300 lexikonkötet terjedelmet igényelne.

A könyvtár szakrendszerét egységes szisztematikai szempontok szerint megbírálni nem a legkönnyebb, mert egy ilyen gyakorlati célú gyűjtemény, melyet alig iskolázott iparosok is használnak, joggal tehet nagyobb engedményeket a rendszeresség logikájának rovására. Azt hisszük azonban, hogy a szakrendszer némi átcsoportosításával és főleg továbbbrésztelésével sok utalást el lehetne kerülni, minthogy az összetartozó anyag összébberülhetne. Így különösen az eléggé meg nem okolható szakösszevonások (pl. címerek, érmek, vésnői munkák . . .) válnának áttekinthetőbbé.

A bibliografiai leírásoknál meg tudjuk érteni az egyes fontosabb művek rövid tartalmi ismertetését, a címek magyaryelvű fordítását és az illusztrációk számának részletes feljegyzését, nem kevésbbé fontosnak tartanánk azonban az oldalszámok feltüntetését is, melyet épen fontosságának tudatában ma már a legszükszavúbb bibliografiák sem hagynak ki. A könyvek számozásmódja (pl. G. 4r. 114.), mely komplikáltságával a régi felállítási rendszer egyre terhesebb emlékévé válik, még igen sok gondot fog okozni a könyvtár kezelőinek, ha majd a könyvanyag erősebben fog gyarapodni. Nem ártana a jövőben — sokkal nehezebben mozgó nagy könyvtárak példáját követve — áttérni az egyszerű folyószámozásra, mely kellő megosztással a szakszerű és különböző rétű felállításnak is megadja a lehetőségét, viszont kezelése oly sokkal egyszerűbb.

A gondosan összeállított címtárat, mely hasonló szakkönyvtárainknak joggal mutat követendő példát, részletes név- és rendszó-, valamint tárgy- és helymutató egészíti ki.

DR. NYIREŐ ISTVÁN.

Magyar Sociographiai Intézet kiadványai 1—2. sz. 1. Magyar kormányzati bibliographia. Az 1924-ik évi törvények kormányrendeletek, önkormányzati rendeletek, szabályrendeletek és birói döntvények alapján. 2. Társadalomtudományi bibliographia Budapest könyvtárainak 1924-ik évi szerzeményei alapján. Szerkesztette dr. Krisztics Sándor. Budapest, 1926. (VIII+375+946.)

A miniszterelnökség rendeletére 1924-ben létesített s a Magyar Tudományos Akadémia fennhatósága alá helyezett Magyar Sociographiai Intézet e vaskos kötetben először jelenik meg kiadványával a közönség